

Η ΚΥΡΙΑ ΤΟΥ ΤΡΑΙΝΟΥ

—Ναι, φίλε μου, έλεγε ο ήλιαιμένος κύριος στο νεαρό άνεμο που τον μολις του είχε κάνει λόγο για τη δραπέτευση μιας νέας κατά την παραμονή Αριόβας τού γάμου της. 'Η γυναίκες, αν και ή φρεσί της έχει πλάσει για την πίστι και για τη σταθερότητα, είναι κατά τώ πλείστον άστατες. Δεν μπορούν να αντισταθούν στις στιγμιαίες έντυπώσεις των και άποκτούν ενίοτε στις έπιθυμίες των άπως και τώ λώα... Θέλεις να σου διηγηθώ ένα μικρό περιστατικό που λέει πολλά; 'Ακουσε τώ λοιπόν...

Τώ περισημό καιλοκαίρι, ύστερ' από παραμονή μερικόν ήμερών στα προχώμα τού Ρήνου, γύριζε στό Βερολίνο και υπήγα σ' ένα βαγόν άπων ήμιον νόμος. Την ήσυχία μου αυτή την έξασφάλισα μ' ένα μικρό φιλοδώρημα που έβαλα στό χέρι τού ύπαλλήλου.

'Αλλά αυτό δεν έδότασε πολύ. Μόλις φτάσαμε στό 'Έλλ, ο οδηγός άνοιξε την πόρτα και σπρόνυντας στενοχωρημένα τούς όμιους για να μου δώσει να καταλάβω πως δεν μπορούν να κινή τίποτε, παραμέρισε για ν' άφήση ελεύθερη την είσοδο σε μια κυρία.

Τώ πρόσωπο της κυρίας αυτής ήταν σκεπασμένο με λινοπέπλο και δεν μπορούσα να διακρίνω τώ χαρακτηριστικά της. 'Από την εμφανισιά της όμοιος, από την κομφοτήτά της και από την έλαφρή έσφαση της μάντιλας πως ήταν άνοητη νέα. Έβρασε για μια στιγμή τώ μικρό της άνοητά μου τώπως νασημάνω κοντάρι στό μέτωπό της και έπειτα γύρισε πους την πόρτα, όπου της έδοσαν μια διαπρόβλα και 'Εναν ταξιδιωτικό σάκκο από φυσικό δέρμα, τώ μπαγάζα της όσφαλωσ.

Κατόπι φάνηκε στην πόρτα ένας κύριος τριάντα έτών περίτοι, με σκεπαστήθητη φουσιγονισία. Με ζαρέτησε μ' ενγένεια και κώρησε κοντά στη νέα γυναίκα.

Στην άρχή έμειναν άκιώνοι. 'Επειτα έκείνος ήλθε τώ χέρι της κυρίας και την κούτασε κατώματα. Αυτή όμοιος βαστούσε τώ μάτια της χαμηλωμένα και από καιρό σε καιρό φρυκώσε σαν να τή συγκλοίσε κάποιος δύσκολο συγκρατούμενος λιμνός.

— Πόσον καιρό θά μείνουμε μαζί; ρώτησε άξαφνα τώ σύντροφό της, με φωνή γλυκειά και χαμηλή. 'Εκείνος κούταξε τώ ρολόι τού και' είπε :

— Τριαντατέντε λεπτά άκόμα!

— 'Ω, Θεέ μου! ψυθίρισε αυτή με πόνο.

— Σήμερα τώ βράδυ θάσαι στό Βερολίνο... είτε ό κύριος.

— Κι' εσύ τότε θα φτάσης στη Ζουρίχη; ρώτησε ή κυρία.

— Άφρο τώ πρωί...

— Και τότε θά μās χωρίζουν πάμ εκατό λέιγες...

Κι' έσοφίσε δυνατώτερα τώ χέρι του.

— 'Αλλά θά μου γράφης συχνά; τόν ρώτησε άμέσος.

'Ο κύριος της έγγινε καταρατικά.

— Κάθε δύο μέρες, όπως πόν; έξασκολώθηκε έκζηνη.

— Ναι, άκριθί μου γυναικούλα, άποκρίθηκε ο συνοδός της τρυφερά. 'Αλλά και' εσύ να μου γράφης και να με πληροφορής για τώ παιδιά. Σέρεις πόσο τ' αγαπάς!...

— Αντρούλη μου! τού είτε έκείνη άνοητώπντας άπάνω του και φρίσσοντας σύγκορη στην έλαφή τού σφαιμάς του, χωρίς να έχη καθόλου συνείδηση τού μέρους που βρισκόταν.

Τά κεφάλια τους άνατιώθηκαν ύστερα και' έμειναν άφρονι, έγκαταλειμμένοι στην ίδια στάσι.

'Η παρονισία μου δεν τούς ένδιεφερε καθόλου. 'Ηταν σαν να ήην ήμιον έξέι. 'Η ώρα τού άποχωρισμού είχε σημάνει γι' αυτά τώ δυό άγαπημένα πλάσματα και δεν έσπυλογιζόντουσαν παρά μόνο τόν πόνο τους. 'Εγώ άλλωστε φανόμιον βυθισμένος στην άνάγκωσι και δεν έμχαν να φοβόνται τίποτε από την περιέργειά μου.

Σέ μια στιγμή έκείνη σήκωσε τόν πέπλο της και είδα ένα πρόσωπο στρογγυλό, ώχορό άπ' τή λύτη, με όμοια κορασιμένα χαρακτηριστικά, μεγάλη περιπαθητά μάτια, κατακόκκινα και περιμένα από τώ δάκρυα.

Φταγή γυναίκα!

'Επειτα άρχισαν πάλι να μιλούν. Τώρα όμοιος μιλούσαν ψευδιστά και δεν διέκρινα παρά μερικές λέξεις έδω και' έκει. 'Αλλά και

λέξι ήταν πλημμυρισμένη από έρωτα...

'Εξαφνα ή μηχανή σφύριξε. 'Εκείνη έξασπασε σε λιμνός και' ενώ τώ τραίνο έκλιπομένη στό λαίο τού σύντροφου της εκβάλλοντας πραγματικές κραυγές πόνου. 'Εκείνος δοκίμασε να την καθηνούσασ, αλλά και' αυτός είχε τώ μάτια διακορημένα.

Μέ μια άπότομη κίνηση άποσπαστηκε κατόπι από την άγκυλιά της. 'Ηταν καιρός άλλωστε, γιατί έκλειναν πειν τής πόρτες τών όχημάτων.

— Αντίο! τής είτε με τρεμάμενη φωνή ο κύριος και πήδησε στό λιθόστρωτο.

Τώ τραίνο έκζηρισε σφεδόν άέμοσος. 'Εκείνη κούταξε για μερικές στιγμές έξω και' έπειτα έπασε έξαντλημένη σε μια γωνία και' άγκισσε να κλαίη.

Τώ έβριζα άνόητο να την ταράξω με όποιοδήποτε τρόπο και προσπαθούσα να άφροσώθω στην άνάγκωσι. 'Οφείλο όμοιος έδώ να όμολογήσω ότι τώ γράμματα χόρσεναν μπρός στό μάτια μου...

"Όταν, ύστερ' από μια ώρα τώ τραίνο σταμάτησε στό Βίβο, άκούσα ξαφνικά τή γλυκειά φωνή της σκεπαστάδος μου να μου λέη με παρακλητικό τόνο :

— Κύριε, δεν αισθάνομαι τόν έαυτό μου καλά... Θά μπορούσατε να μου προμηθεύσετε λίγο νερό, σές παρακαλώ;...

'Εγρέξα και τής έφερα νερό και' ύστερ' από μια ώρα είχαμε γνωριστή και' είχα κατορθώσει να την άποσπασω από τής θλιβερές σκέψεις της. 'Ακούγες τή φλυαρία μου με κάποια ειςχοριστήρη και κάποτε-κάποτε ένα χαμόγελο φούτσε τώ πρόσωπό της.

Μού διηγήθηκε κατόπι και' ή ίδια πως είχε πάει στό 'Αμβούργο όπου είχε δώσει συνέντευξι με τώ σύζυγό της, ό όποιος την συνόδευε ως τώ 'Έλλ, προκειμένου να έπιστρέψη και πάλι στη Ζουρίχη. 'Η ύποθέσεις του τόν κρατούσαν στην 'Ελβετία, ενώ αυτή ήταν ήτοιχωρημένη με μόν ή τώ παιδιά στό Βερολίνο. 'Ηταν σκεπαστάς πούλ κλημένη για τόν άποχωρισμό της άπ' τώ λατρετό της σύζυγο...

— Και σές, στό Βερολίνο μένετε; με ρώτησε τέλος, ενώ μια άνησιχία φάνηκε ξαφνικά στό μάτια της.

"Όταν της άπάντησα καταρατικά, βυθίστηκε σε σκέψεις και δεν ξαναμίλησε. 'Επειτα είτε πως ήταν κορασιμένη και δοκίμασε να κωμική.

Κωμική πραγματικά έπί πέντε ώρες συνεχώς. Τά μικρά της πόδια με τώ λεπτά παπούτσια άνοιπούσαν από άπάνται κώρημα και τώ κεφάλι της ήταν βυθισμένο στό προσέγματο. Τώ στήθος της άνασπρωτόταν σε ίσόχρονη διαστήματα και μια νευρική κίνηση σπασούσε από καιρό σε καιρό τώ χαρακτηριστικά της.

Στό σταθμό τού Χάλλ μπήκαν δυό νέο ταξιδιωτές. 'Εκείνη δεν μετακινήθηκε, αλλά συνέχισε τόν βημα της. Σήτησε μόνο λίγο προτού φτάσουμε στό Βερολίνο.

— 'Α, φτάσαμε έπί τέλους! είτε παρατηρώντας από τή θυρίδα τού διαμερισμάτός της.

'Η άνάταισι έκείνη την ώφέλησε. Τά μάγουλά της ήσαν τώρα κόκκινα και' ένα χαμόγελο άνήτε στα χείλη της.

Μάξενε τής άποσκενές της με μεγάλη ζοηρότητα και όσο πλησιάζαμε ή άνωτομησία της έμεγάλωνε, τώ μάτια της έλιμαν.

Σπρόνταν έπάνω άνησιχη, ξανακαθόταν, σφιγγόρισε, δεξιά και' άριστερά.

'Επί τέλους φτάσαμε στό σταθμό.

— Δόξα σοι ό Θεός! είτε με χαρά άναπνέοντας δυνατά, όπως κάνομε όταν ό πόνο ή ή χαρά μας σφίγγουν την καρδιά.

— Μπορώ να σάς φωνώ ήσώμοις, κυρία; τή ρώτησα τότε. Θέλετε να σάς φέρω κανένα άμάσι;

— Σάς εύχαριστώ, είτε χαμογελώντας άόριστα. Με περιμένει ό σύζυγός μου...

'Αλλ' άμέσος μόλις είτε τώ λόγια αυτά, ένα κίμα πορφυρό της έβαρε τώ πρόσωπό. Με κούταξε τρομαγμένη και τώ χέρια της χτύπησαν τώ κενό σαν ναέβελαν να ώλλάθουν τής λέξεις που της είχα ξερφύει.

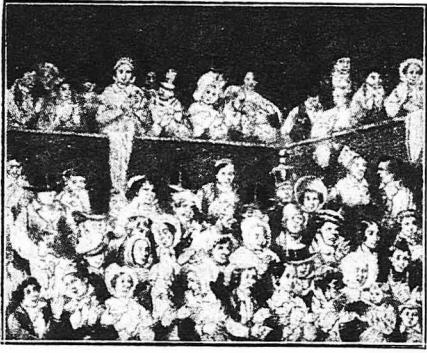
— Θεέ μου! φώναξε ντροπισαμένη, κρηπώντας τώ μέτωπό της

— 'Αντρούλη μου! τού είτε άκουμπώντας άπάνω του και φρίσσοντας σύγκορη...

ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

ΑΠΟΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΦΥΡΙΓΜΑΤΑ

Λαϊκό θέατρο το 1837

Η θορυβώδεις εκδηλώσεις των διαφόρων συντεχνιών. Η πολιτική και το θέατρο. Τι έγινε στην πρεμιέρα της «Ατσιγγίνας» του Άμπου. Ο συναγερμός στις παραστάσεις των έργων του Βάγνερ. 900 συλλήψεις. Όπου η σκηνή μεταβάλλεται σε λαχανοπωλείο! Λαγοί και περιστέρια επί σκηνής. Πώς μισή καλλιτέχνης διέκοψε τη σταδιοδρομία της. Η «κλάμα» και ο άρχηγός της.

Συνεχίζουμε σήμερα την τόσο ενδιαφέρουσα μελέτη μας για τις αποδοκιμασίες και τα σφυρίγματα στα θέατρα του παλιού καιρού.

Π ο λ λ έ ς βραδείς διάφορες συντεχνίες, νομίζοντας ότι έθιγοντο από ένα θεατρικό έργο, εισροήσαν εν σωματι μέσα στο θέατρο και διέκοπταν την παράσταση με τις θορυβώδεις εκδηλώσεις τους. Έτσι κάποτε οι εκπορευόμενοι του Παρισιού έβαναν ν' αποτιμήναι κάποια φάσμα του Σκριπτι, της οποίας ο πρωταγωνιστής ήταν εκπορευόμενος. Επίσης το ίδιο έβαναν και οι λαχανοπωλεία στην παράσταση ενός έργου του Αδόλφου Άδამ, γιατί τους εσαυτοίσε τρομερά σ' αυτό.

Άλλες φορές πάλι, έπαιξε σπουδαίο ρόλο στις πρεμιέρες των διαφόρων έργων η πολιτική. Έτσι, έξ αιτίας της πολιτικής χαντακόθηκε κάποτε ένα έργο του γνωστού μας γάλλου συγγραφέως Έδουάρδου Άμπου. Ο Άμπου, ένα προηγουμένως ήταν δημοκρατικών πεποιθήσεων, όταν επεγράφησε ο Ναπολιόν ΙΙΙ έγινε μοναρχικός. Οι δημοκρατικοί όμως Παρισινοί, και προπάντων οι φοιτητά, δέν του το έσυγγώρησαν αυτό, και τον έβαναν να το πληρώσει άκριβα, όταν στις 2 Ιανουαρίου 1862, ανέβασε σ' ένα θέατρο του Παρισιού το έργο του «Ατσιγγίνας».

Επί τέσσερις ώρες πραγματικό πανδαμνίο αποδοκιμασιών επαιχτοίσε στο θέατρο. Η πλατεία είχε μεταβληθεί σε τοίχο πυγμαχίας! Όιες ή γυναικες, βλέποντας τους άνδρες να χρονοδοκούνται και να χτυπιούνται με τις μαγδαρές τους, έστρεψαν από το φόβο τους και πολλές μάλιστα λιποθύησαν. Επίσης λιποθύησε και η πρωταγωνίστρια του έργου δις Τυλιέ. Ο φίλος του συγγραφέως και περιφωρισ κριτικός της εποχής Φραγκίσκος Σαρσά ξεστομάτησε άγριώς. Πολλοί μάλιστα ήθελαν να του κόψουν τα αυτιά!

Μετά το τέλος της παραστάσεως, η μάχη μεταξύ των θεατών συνεχίστηκε στο δρόμο. Στο τέλος επεγράφησαν οι δημοκρατικοί, οι όποιοι έβαναν διαβηθείση και κατέβησαν προς το Σκριπτινά, τραγουδώντας: «Η άτσιγγίνα πέθανε!... Πέθανε και θάρηκε!...»

Έπειτα διευνθύνθησαν προς τα γραφεία της έφημερίδος «Συναγματούχος», της οποίας διευνθύντης ήταν ο Άμπου, κατέστρεψαν τα πιστήρια της και έβασαν τα τζάμα της!...

Πολύ χειρότερα όμως έγιναν κατά τις παραστάσεις των αριστογραφηματικών Μελοδραμάτων του Βάγνερ στο Παρίσι, τον όποιο οι Γάλλοι μισούσαν θανάσιμα, γιατί, μετά τον άνην γι' αυτούς πόλεμο του 1870, είχε γράψει μια όπερέττα, στην όποια εσαυτοίσε δικτατορία της Γαλλία.

Γι' αυτό, όταν έπειτα από 17 χρόνια, στις 3 Μαΐου 1887 έδόθη

με το χέρι της και όλοῦντας νεκρά.
— Ησυάσατε, κυρία, σάς παρακαλώ, ησυάσατε, της έλεγα εγώ.
— Άλλά εκείνη δέν άκουγε τίποτε.

Σε μια στιγμή ή λούρα του βαγονιού άνοιξε.
— Ρόζα, Ρόζα! φώναξαν πολλές φωνές μαζί. Μάζ ήρθες επί τέλους!...
— Μπρός απ' την λούρα περμειναν μερικές κυρίες και ένας κύριος που κρατούσε απ' το χέρι δυο παιδιά.

Τότε ή κυρία του τραϊνου, κλαιγοντας πάντα, οίχηκε στην άγκαλιά του κυρίου αυτού και τον φίλησε συγγνωμένη, λέγοντας:
— Αντ'ούλη μου!... Άγάπη μου!...
Ο άντρας της... Κι ό άλλος που την είχε συνοδύει ως το σταθμό του Έλμ ως δήθεν συγγνώς της... Ο άλλος;...

ΕΡΜΑΝ ΣΟΥΔΕΡΜΑΝ

Πάνω στον ένθουσιασμό, ο φιλόμνος κύριος πετάει στην πρωταγωνίστρια και την βεντάλια της κυρίας του. (Γελοιογραφία του Σαμ)

ή πρώτη παράστασις του «Δούγκριν» στο θέατρο «Έντεν» του Παρισιού, δέκα χιλιάδες Παρισινοί απέκλεισαν το θέατρο και άρχισαν να τραγουδοῦν την «Μασσαλιώτιδα», αποδοκιμαζόντες με κάθε τρόπο το Βάγνερ και τους Γερμανούς. Η ειδική φρουρά που είχε διατεθεί εκείνο το βράδυ για την τάξη, αναγκάστηκε να κινή επανειλημμένα εφόδους για να διαλύσει το μαγνόμενο αυτό πλήθος. Συνέλαβε μάλιστα 900 άτομα και έτσι ή θύελλα έκτάσε κάπως και μπόρεσε ν' άρχισή ή παράστασις. Μά την άλλη μέρα, επειδή ύπηρχε φόβος να γίνονν τα ίδια και χειρότερα, απαγορεύθηκε το κάψιμο του «Δούγκριν». Το έργο αυτό του Βάγνερ ξαναπαίχτηκε στο Παρίσι στις 16 Σεπτεμβρίου 1891, στην «Όπερα». Στην πρεμιέρα άκούστηκαν μερικές αποδοκιμασίες, μιά έπειτα ή παραστάσεις ξεκαλοῦθησαν κανονικά το δρόμο τους.

Τά έργα του Βικτωριανού Σαρδού, του γνωστοτάτου Γάλλου θεατρικού συγγραφέως έβον το ρεκόζ των αποδοκιμασιών, των όφρωντων στην πολιτική. Έτσι, τρία έργα του, πολιτικής φύσεως, ο «Ρουσσάγος», ο «Δανιή Ρουσό» και πρό πάντων το «Θεομυδός» αποδοκιμάστηκαν άγριώς.

Κατά την πρεμιέρα του «Θεομυδός», ή όποια έδόθη στις 26 Ιανουαρίου, τα σφυρίγματα άρχισαν από την άρχή κούλας της πρώτης πράξεως, ένδο ή περίφημος ήθοποιός Κοζλέν άπήγγελλε κάποιο μονόλογο. Όσο δέ προχωρούσε το έργο, τόσο τά πράγματα χειροτέρευαν. Στην τρίτη πράξη, οι θεατάί άλληλοχτυπιούνταν και πετούσαν στη σκηνή ό,τι ήθισαν μπροστά τους. Σε μια στιγμή, ένδο ή Κοζλέν βρισκόταν στη σκηνή, του πέταξαν μια ροκάνη. Ποναχά ο μεγάλος ήθοποιός την πέταξε πίσω απ' τα παρασκήνια και έξακολούθησε να παίζή το ρόλο του, άδιάφορα σαν να μίν είχε συμβεί τίποτε. Την άλλη μέρα, άπηγορεύθη ή παράστασις του έργου.

Κατά το χειμώνα του 1885, έπαιξαν ένα βράδυ στην «Όπερα — Κομική» του Παρισιού τον «Κουρέα της Σεβίλλης». Όταν όμως μία από τας άουδούς, ή δις Βάν Ζάντ, παρουσιάστηκε στη σκηνή, όλοι ξεφριάστηκαν από το παράδοξο ύφος της. Ήταν προφανές πως είχε μεθύσει... Άμέσως θύελλα σφυριγμάτων την άνάγκασε ν' άποσιρθεί από τη σκηνή. Από εκείνο δέ το βράδυ δέν ξαναπαρουσιάστηκε πάλι στο θέατρο.

Ιστορικά στο Γαλλικό θέατρο παραμένει ή αποδοκιμασία της διδος Ζάν Χάρντινχ, κατά το 1892, μια αποδοκιμασία έντελώς άδικολογητή και κτηνώδης και της οποίας οι λόγοι παραμέναν ως σήμερα σκοτεινοί και μυστηριώδεις.

Το βράδυ που ή δις Χάρντινχ έκανε το ντεμπούτο της στο ρόλο της «Φρήνης», μόλις ήγινε στη σκηνή, οι θεατάί ξεπάσαν εν καταρνώδεις αποδοκιμασίες. Συγγρόνος άρχισαν να πέφτουν σαν βορραί άπάνω στη σκηνή κάθε λογής λαχανικά, καρφίτα, λάχανα, κοκκινογούλια, κτλ., άντικετα στα όποια ξεπήδησαν φοβισμένοι και δω... όλοζόνταν οι λαγοί.

Την άλλη μέρα έγιναν πάλι τα ίδια με τη διαφορά, ότι αυτή τη φορά, οι λαγοί είχαν αντικατασταθεί από δυο περιστέρια.

Η παράστασις αυτή τη φορά διεκόθη και ή δις Χάρντινχ δέν ξαναπαρουσιάστηκε πάλι στη σκηνή.

Σε όλες αυτές τις αποδοκιμασίες πρωταγωνιστούσε ή κλάμα, οι πληθυνόμενοι δηλαδή έγκάθετοι. Άλλοτε ό άρχηγός της κλάμας, ό όποιος είχε υπό της διαταγές του πλήθος ανθρώπων, άνηκε στην ύπηρεσία του θεάτρου, όποιος ό ύποθετός ή ό μηχανικός. Έπαιρνε τεράστιο μισθό και ή θέσι του ήταν περιζήτητη. Στα 1860 ό άρχηγός της «κλάμας» της Όπερας έπαιρνε 80.000 φράγκα μισθό έτησίως!

Στο προσεχές θα γράψουμε για τά σφυρίγματα και τις αποδοκιμασίες στα Έλληνικά θέατρα, από της άπελευθερώσεως της Έλλάδος.